

TŘI VZÁCNÉ DRUHY PAVOUKŮ NA PARDUBICKÉM ZÁMKU

Three rare spiders from the Pardubice Castle (East Bohemia)

Jan DOLANSKÝ

Východočeské muzeum, Zámek 2, 530 02 Pardubice

Během příležitostných sběrů bezobratlých živočichů, které jsem v roce 1998 prováděl na svém pracovišti, se mi podařilo nalézt tři druhy pavouků, jejichž výskyt v Čechách lze hodnotit jako vzácný.

Snovačka *Steatoda triangulosa* (Walckenaer, 1802) (čel. *Theridiidae*) je teplomilný druh, v našich klimatických podmínkách obývá pouze budovy (MILLER 1971, ROBERTS 1995). Z území Čech dosud existoval jediný nález z interiéru bytu v Praze (coll. J. Buchar). Na pardubickém Zámku jsem jednotlivé exempláře nacházel v prostorách kanceláří a výstavních sálů, kde obývali sítě umístěné ve výklencích zdí a u okenních rámců. Do sbírky jsem zařadil tři exempláře nalezené ve dnech: 10.7. 1998 (samice), 14.7. 1998 (samec), 29.10. 1998 (samec), 18.12. 1998 (samice).

Lepovka jižní *Scytodes thoracica* (Latreille, 1802) (čel. *Scytodidae*) je druh hojný v jižní Evropě. V našich klimatických podmínkách obývá pouze budovy (MILLER 1971, ROBERTS 1995). V Čechách byl tento druh dosud nalezen na jediné lokalitě v Praze ve skleníku (lgt. P. Kasal). Během srpna 1998 jsem našel tři jedince lepovek v prostorách pardubického zámku. Jeden exemplář byl na spodní straně šikmo opřené kamenné desky v blízkosti budovy, další dva kusy jsem objevil v prostorách kanceláří. Mezi nalezenými jedinci byla i samice s kokonem.

Plachetnatka *Lepthyphantes midas* Simon, 1884 (čel. *Linyphiidae*) je druh hodnocený jako velice vzácný relikv obývajících pralesovitě zbytky lesů a staré lesoparky s trouchnivějícími stromy. Je nalézán pod tlejícím dřevem, na kůře a v dutinách stromů (RŮŽIČKA et al. 1991). Z území České republiky byl dosud doložen z jediné lokality v Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko (RŮŽIČKA et al. 1991). U pardubického Zámku se podařilo najít dva exempláře tohoto druhu při pečlivém prozkoumání dutiny vrby, která rostla v těsné blízkosti zámeckých hradeb. Tento strom měl mohutnou uzavřenou dutinu o průměru zhruba 80 cm, vysokou téměř tři metry. Několik menších dutin bylo také ve vyšších částech kmene a v silnějších větvích. Strom byl vážně poškozen vichřicí, takže musel být z bezpečnostních důvodů pokácen. Oba zmíněné exempláře (nalezeny 24.7. a 28.7. 1998) byly dospělé samice. V materiálu získaného z dutiny vrby byly také dva nedospělí jedinci náležející pravděpodobně také k druhu *Lepthyphantes midas*. Pokus o dochování jednoho kusu do dospělosti byl bohužel neúspěšný.

Za poskytnutí informací o uvedených druzích pavouků děkuji Prof. Janu Bucharovi, Doc. Pavlu Kasalovi a RNDr. Vlastimilu Růžičkovi. Za pomoc při prohledávání dutiny vrby děkuji Renatě Vašicové.

Summary

Three rare species of spiders were found in buildings and surroundings of the Pardubice Castle: *Steatoda triangulosa*, *Scytodes thoracica* and *Lepthyphantes midas*.

Literatura

- MILLER F., 1971: Řád pavouci - Araneida. In: DANIEL M., ČERNÝ V. (eds), Klíč zvířeny ČSSR IV. ČSAV, Praha.
- ROBERTS M. J., 1995: Spiders of Britain and Northern Europe. London.
- RUŽIČKA V., BOHÁČ J., MACEK J., 1991: Bezobratlí živočichové dutých stromů na Třeboňsku. Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy, 31: 33-46.

Došlo: 15.12.1998